

Vljudno vabljeni na razstavo fotografij

Drago Metljak
Drevo: življenje

Galerija Šolt, Študentsko naselje v Rožni dolini, blok VII, Ljubljana

Odprtje razstave: **torek, 12. aprila 2022, ob 18.30 uri**
Razstava bo na ogled ob delavnikih med 9. in 20. uro do 9. maja 2022

Oko in čut za fotografijo

Fotograf Drago Metljak v ospredje svojega zanimanja postavlja avtorsko fotografijo, s katero pripoveduje o vsebinsko različnih temah. V osnovi njegov fotografski princip temelji na obravnavi optičnih učinkov, za kar je navdih tokrat poiskal v naravi. Z dinamičnim kadriranjem in umirjenim prevodom barv v črno-belo pripoved postavlja pred gledalca svet, v kakšnem trenutno živimo, a hkrati občuteno sporoča, kateri je tisti svet, ki je izoblikoval njega, svet, ki si ga danes sam želi in po katerem hrepeni. Poglobljanje v različna psihološka stanja in občutenja so osrednja tema razstavljenega cikla *Drevo: življenje*, ki je začel nastajati v času izrednih razmer, ko je v naše bivanje zarezal koronavirus in močno ohromil naše delovanje ter nas postavil pred številne preizkušnje. Njegov čut za fotografijo je bil tokrat znova na preizkušnji. Opogumljen z novimi spoznanji in vedenji o možnostih izrazne fotografije se je s podobami na simbolni ravni močno dotaknil občutja zahtevnega časa. Njegovo izhodišče za razstavo je bilo: *Drevo. Gozd. Fantazija. Vstop v gozd, naš notranji ali zunanji, obudi človeško naravno, nezavedno, iskreno, umirjeno ali divje bitje. V času koronaizolacije je bilo to še posebej občutiti, saj je bil edini možen izhod v naravo ali v nas same. V globine in temine, v širine in svetlobe. V razmislek.*

Odločitev za tematsko novo serijo fotografij, ki jih je razvrstil v cikle *Značaji, Starost, Zgodbe, Lepota, Fantazija, Olajšanje* in *Urejenost*, je bila tako objektivna kot subjektivna. Negotovost, strah, tesnoba, ujetost človeka v kaotičnost družbenih norm in subjektivnih predstav, so bila le nekatera prevladujoča čustvena stanja, ki so močno privrela iz naše notranjosti v času epidemije. Poleg tega se fotograf ni mogel izogniti občutju kaotičnosti tudi na prelomnici svojega življenja, ko je nenadoma ostal brez službenih obvez, ki so ga do upokojitve docela zaposlovale. Prilagajanje na drugačen način življenja in iskanje novega smisla, razumevanje sveta v novi luči in definiranje lastnega duhovnega zatočišča – vse to je Metljaka vodilo k novi fotografski izpovedni motiviki. K motivu drevesa, ki ga v svoji fotografski zgodbi simbolno obravnava. Korenine drevesa so čvrsto vkopane v zemljo, veje se raztezajo kvišku. Drevo raste in daje sadove za novo življenje. Rasti pomeni biti živ. Resnično žive nas naredi to, da se želimo spreminjati in razvijati, želja, da delujemo tu in zdaj, ter želja po iskanju smisla vrednot življenja.

Že same podobe pokrajin gledalca pomirjajo, saj ga vabijo v podoživljanje miru, tišine in spokojnosti ter hkrati v ponovno zavedanje o neuničljivosti in večnosti elementarnega. Še toliko bolj, če se fotograf v izbiranju motivov iz narave osredotoča na še bolj pomenljiv motiv z vso njegovo simboliko – na motiv drevesa, ki ga na novo interpretira kot metaforo človeškega (lastnega) življenja. V tem kontekstu se je Drago Metljak zavestno umaknil kaotičnemu in stehnziranemu mestnemu vsakdanjiku v magično obrednost fotografskega procesa, v tisto ustvarjalno vznemirljivo, pa tudi hedonistično iskanje kompozicijsko zgovornih oblik.

Metljakovo večče fotografsko oko so iz vizualnega izhodišča zanimala razmerja med oblikami, svetlobo in kompozicijo. Drevesa v gozdu, največkrat poudarjena z vertikalnimi linijami, s katerimi je na fotografijah ustvaril neko novo prostorsko realnost, gledalcu omogočajo prehod v globino prostora. Prav zato so zanimive tudi interakcije struktur, ki jih fotograf lušči iz (večinoma temnih) posnetkov kot samoten iskalec odgovorov na lastna vprašanja v krajih, kje ni mesta za kakršnokoli figuro, arhitekturni ali urbani detajl. Prezentirana serija Metljakovih fotografij niso zanimiva zgolj zaradi svoje lastne, čisto materialne pojavnosti, temveč tudi zato, ker je v fotografske kompozicije vtkana posebna razpoloženska nota in pomenljiva simbolna sporočilnost. Fantazijski niz nedefiniranih imaginarnih pokrajin, na katerih dominira migetava površina, ujeta v meglice, deluje impresionistično. Zamegljene nianse so bolj notranja podoba avtorjevega razpoloženja kot vtisa vidnega sveta. Večinoma upodobljen gozd simbolizira osamljenost, odtujenost, izgubljenost sodobnega človeka v njegovem socialnem okolju, hkrati pa tudi avtorjevo izgubljenost in iskanje poti ven iz tega stanja. Čemur, ko se fotograf lastnega stanja dokončno zave in najde rešitve, sledi olajšanje.

A prav za to končno sporočilo v metrski povečavi fotografije Olajšanje, ki je nekakšen moto celi seriji razstavljenih fotografij, je uporabil enega sodobnejših fotografskih izrazil: podobo v podobi. Fotografovo oko se šele postopoma navadi na vzporejanje različnih vizualnih formulacij, med katerimi ni eksplicitne motivne zveze. Ne le zato, ker bi se odločil za abstraktno raziskovanja površine podobe z vanjo vpetimi elementi drugačnih zaznav ali ker bi se odločal določen motiv izpeljati bolj tehnično atraktivno. Zapeljivost

takega vnosa elementov je v odprtosti kombinatornih vzorcev, v efektu presenečenja, ki vsekakor vzburi pogled.

Občutene fotografske podobe narave, predvsem ozar, obrob travnikov in gozdov, kjer igrajo glavno vlogo drevesa, ponujajo Dragu Metljaku posebno izkustvo. Niz v cikle urejenih fotografij zastavlja eksistencialna vprašanja o smislu in bistvu, minevanju in razumevanju osebne in družbene realnosti. Ko gledalec vstopa v ta njegov svet, se z vero v lepši in boljši jutri preprosto preda tišini. Onkraj besed. Razstava Drevo: življenje s črno-belimi prikazom fotografske ideje gledalca popelje v meditativno izkušnjo, kjer lahko ponovno premisli o človeku, svetu in njegovi vlogi v njem.

Tatjana Pregl Kobe

Drago Metljak

Sem že 72 let Ljubljančan, upokojen dipl. ing el. tehnike in bivši podjetnik. S fotografijo sem se začel ukvarjati že med študijem, kasneje sem malo popustil in se ponovno reaktiviral s prihodom v Fotoklub Ljubljana 2004. Do 2019 sem bil osem let predsednik FK Ljubljana. Fotografiral sem marsikaj, a počasi so se mi izbistrili trije fotografski žanri, ki me najbolj privlačijo: ulična, krajinska in akt fotografija. Na moje delo so vplivale fotografske delavnice pri Maji Šivec, Stanku Abadžiću, Juretu Kravanji, Simonu Changu in nazadnje pri Simonu Norfolkku. To je moja 14. samostojna fotografska razstava. Sem KMF FZS in EFIAP/b.